

NAGYVÁRAD

Főszerkesztő: HEGEDÚS NANDOR

Felelős szerkesztő: MAROT SANDOR

Melyik párt kötött paktumot a kisebbségekkel?

Az érettségiről szóló törvény tárgyalása kapcsán a kisebbségeknek kellemesen tunt fel, hogy az ellenzéki pártok odaadással asszisztáltak a magyar és szász szónokoknak és támogatták őket a javaslat ellen vívott kampány során. A román ellenzéki pártok is arra a belátásra jutottak, hogy ez a törvényjavaslat igen szomorú megtagadása azoknak az ígérteknek, amiket a román nép vezetői a kisebbségi kultúra támogatására tettek és hogy ezzel a javaslatlall az ország kisebbségi politikája igen kedvezőtlen színben fog szerepelni a külföld előtt.

A kormánypárti Viitorul most ennek kapcsán azzal a nagy leleplezéssel kedveskedik, hogy a nemzeti párt paktumot kötött az irredenta kisebbségekkel. (Nemcsak Sándor Józsefet, hanem a szász Brandisch Rudolfot és Roth Ottót is irredentának tartja, sőt a liberális párti kisebbségi főbírábbit, Cirlsohnt is, aki valószínűleg Jeruzsálem felé szervez irredentát). A lap ennek bizonyítására elmondja a következőket:

Diaconescu nemzetipárti képviselő, akit megbotránkoztatott az irredenta kisebbségek kísérlete, hogy a román oktatásügy színvonalának emelését megakadályozzák és felháborított a kisebbségeknek az a törekvése, hogy kedvezményes kulturális vivmányokra törnek, gyakori közbeszólásokkal tiltakozott ez ellen és szólásra is iratkozott a kormány javaslata mellett.

Sándor József és Roth Ottó képviselők ennek láttára Vajda Sándorhoz mentek és miután izgatott szóváltás volt köztük, odamentek Diaconeskuhoz és megkérdezték, kinek a nevében beszél.

A nemzetipárti képviselő így felelt:

— Saját nevemben beszélök mint román és mint pártom tagja.

Erre Vajda kihívta Diaconescut a folyosóra és más három személy előtt így szólt hozzá:

— A párt nevében ne beszéljen, mert nem tudhatja, hogy a párt igazi vezetői milyen kötelezettséget vállaltak.

Erre Diaconescu elállott a szótól. Viszont Magura nevű nemzetipárti — volt tachista — képviselő nem riadt meg Vajdától és felszólalt a kisebbségek megengedhetetlen magatartása ellen.

Ez bizonyítja — fejezi be itt idézett cikkét a Viitorul, — hogy kulturális kérdésekben Vajda és Maniu között egyrészt, a magyar, szász és zsidó irredenta kisebbség között másrészt, formális megegyezés áll fenn.

Mi kételkedéssel olvassuk a Viitorul leleplezését. Nagyon ideje volna már, hogy a demokratikus ellenzék tényleg komolyan vegye a kisebbségi jogokat és nyílt megállapodással harcoljon a kormány sajátos kisebbségi politikája ellen. Eddig azonban erre semmi adatunk nincs és erről az „irredenta” paktumról most hallunk először. Mi a nemzeti- és parasztpárt okos és bátor magatartását az iskolai javaslatokkal szemben a becsületes román lelkiismeretes megszólalásának tartjuk, de nem látjuk benne egyelőre az ellenzéki pártok konzekvens elhatározását arra, hogy szembe szálljanak a sovíniszta demagógiával és egy vonalban küzdve a kisebbségekkel megala-

pozzák egy józanabb és európaibb kisebbségi politika lehetőségét. Nem lehetetlen azonban, hogy az, ami az érettségi javaslat tárgyalásánál történt, egy új demokratikus összefogás kiinduló fókuszává válik. Az ellenzéki pártoknak nem szabad megijedniük attól a vádtól, hogy ők irredenta elemekkel fognak össze, mert ebben az országban és pláne a kamarában komoly irredenta elemek nincsenek és valóban neveltségessé válik ott minden irredenta musmus, ahol Brandisch Rudolfot is egy centrifugális subverzív politika exponensének nevezik, azt a Brandisch Rudolfot, aki a szászoknak Romániához csatlakozó megyei deklarációját nyélbe ütötte.

De különösen groteszkül hat a Viitorul támadása, amikor éppen ma Roth Ottó szász képviselő feltárta a kamarában azt a paktumot, amit a szászokkal a választások alkalmából — a liberális párt kötött. Amit Bratianunak szabad volt anélkül, hogy ezzel hazaárulást követett volna el, az szabad Maniumak, vagy Michalachenak is. A liberális párt legfeljebb azzal enyhítheti a paktumot, hogy azt ugyan megkötötte, de nem tartotta be.

Bukarestből jelentik: A parlament tegnapi ülésén Hans Ottó Roth szász képviselő nagy beszédben leplezte le azt a paktumot, amelyet a szász nemzeti párt 1922. február 19-én kötött a liberális párttal. Ezt a paktumot a választások alkalmával kötötték. A szászok kötelezték magukat arra, hogy több kerületben támogatják a liberális jelöltet, viszont ellenértékként ígéretet kaptak, hogy a felekezeti iskolák nyilvánossági jogát biztosítják.

A megegyezést — mondja Roth — Duca és Arthur Vaitoianu írták alá. Eszerint a felekezeti iskolák nyilvánossági jogát törvény útján elismerik, a középiskolákban pedig csak a román nyelv tanítása kötelező az államnyelven. Eppen ezért, mert ennek a megegyezésnek az aláírásánál a liberálisok annak a bizonyosságát adták, hogy a kisebbségek ezen jogait elismerik, meg kell állapítani, hogy a megegyezést nem tartották be...

Egy hang a többségi oldalról: Maguk bontották fel a paktumot.

Roth: Mi csak választási paktumot kötöttünk és nem köteleztük magunkat, hogy támogatjuk a liberális pártot. A kormány és a párt nagyon jól ismerte a népi kisebbségek jogait, a paktummal azt el is ismerte, de most nem tartja be.

Megverték Sforza volt olasz külügyminisztert

Rómából jelentik: Milanóban tegnap nagy demokrata gyűlés volt, amelyen részt vettek az ellenzék valamennyi irányzatának képviselői. A gyűlés után Sforza volt külügyminisztert, aki Turati szociáldemokrata képviselővel együtt távozott, a diákság nagy ovációban részesítette. Erre egy nagyobb fasiszta tömeg a diákoknak rontott Sforzát ököllel fejbévágták, Turatinak azonban sikerült lakásába menekülni. A lapok szerint az ellenzéknek az a szándéka, hogy szakítva eddigi passzívitásával, visszatérnek a parlamentbe.

Biztosítják Nagyvárad lisztellátását

A regából és temesmegyéből száz vagon kiutalását kére mezték

A lisztbizottság tegnap ülést tartott, amelyen tudomásul vették, hogy Nagyvárad számára a regából és Temesváriól több vagon búzát utaltak ki. Ez a mennyiség a napokban már meg is érkezik és a lisztbizottság osztja fel kiőrles végett az egyes malmok között.

A bizottság elhatározta, hogy a lisztellátás biztosítása végett felir a bukaresti Komissió Centrale nak, hogy utaljon ki u j a b b s z á z v a g o n b u z á t. Ez a száz vagon jóidőre biztosítaná Nagyvárad közönségét a város a regát turizmó vidékéről és Temes megye főlős készleteiből szerezne be a jelentős árut. Remélhető, hogy a lisztbizottság kérelme azonnali kedvező elintézésben részesül s ezzel elmúlik Nagyvárad feje felől a lisztgond.

A készlet különben ma kielégítő s egyáltalán nincs ok ballóslatokra. A lisztinséget hatálin az új termésig nem is, de még jóideig sikerülni fog kikerülni. Nagyban hozzájárul ehhez az optimista nézethez az a körülmény is, hogy a tenetős családok már egész évre ellátják gabonamennetekkel éléskamráikat, tehát a piacot ezeknek a fogyasztása nem terheli.

Egyébként Nagyváradon ma egyetlen malom sincs üzemben. A László-malom és a Stefánia-malom tatarozás alatt van, a Léderergyr ezidőszent nem foglalkozik gabonadöröléssel, míg a Lóblé-üzem kifogyott készleteiből és nem öröl.

Az új munkatörvény megmozgatta a gyárilárosokat

A liberális kormány beváltotta ígértét s elkészítette a Codul Muncii, a Munkatörvényt, amely a munkások és munkások jogviszonyát szabályozza s az állami beavatkozást viszi be a nagypár munkaviszonyaiba.

Amikor a tervezet napvilágot látott, a nagypár megdöbbent, mert olyan rendelkezéseket statuál a javaslat, amely a legkörültekintőbb szabályozás mellett is alkalmat ad a mindenkori kormányoknak arra, hogy az érdekkörükhöz tartozó vállalatoknak kedvezményekkel szolgáljanak. Ez a pont főképp ott van, ahol meghatározza a javaslat, hogy egy négyes bizottság alakul Bukarestben s onnan intézi a nagypár ügyeit. Ennek a bizottságnak joga van, ha szükségesnek és indokoltnak látja, az egyes üzemekben a munkáslétszámot megszüntetni az üzem menete s minősége szerint, tehát felelhet a munkáslétszámot s viszont le is szállíthatja, ha az üzem redukáltan dolgozik. Ahhoz is joga van a bizottságnak, hogy a munkások bérminimumát felelme.

A munkaadók sérelmesnek s agasznak találják, hogy a fővárosból intézzék az üzemek ügyeit olyanok, akik ezen üzemeket nem is ismerik s nincs alkalmuk, csak költséges utazással megismerkedni az üzemekkel, ami természetesen speciális üzemeknél csak felületes lehet. Helyi bizottságok, amelyek állandóan figyelek körlet munka és gyáriláros viszonyait, jobban megtudják itelni ilyen intézkedések szükségét, mint a fővárosi bizottság. De a legnagyobb aggodalom abból ered, hogy a munkáslétszám emelése s a bérviszonyok szabályozása jogosulatlan előnyt nyújthat például azon vállalatoknak, amely egy párt

hatalmi körébe esnek, például a liberális érdekszférába eső iparvállalatoknál. Nagy előny lesz az, ha a kisebbségi vállalatoknál a létszámot és a munkabért feleltetik s ezzel a túlerővel a versenyt lehetetlenné teszik a többségi vállalatokkal szemben.

Ez aggodalmak megbeszélése céljából minap Nagyváradra érkezett dr. Böszörményi Sándor, az erdélyi gyáriparosok szövetségének titkára s dr. Fried Jánossal, a Kereskedelmi Csarnok titkárával a Cadul Muncii tervezetét beható kritika alá vették s indokolt észrevételeiket közlik a munkügyi miniszterrel.

A német konzulátus pótlapokon nem ad vizumot

A bukaresti német konzulátus, mint már jelentettük, értesítette a Németországba utazókat, hogy nem láttamozza azokat az utleveleket, amelyekben pótlapok vannak. A mi utleveleinkben azonban csak 20 lap van, amelyek néhány utazás után már betelnek a különböző hatóságok láttamozásaival s rendszeren pótlapokat illesztenek az utlevélbe, amelyeket a rendőrprefektus láttamoz.

Most a német konzulátus ezekre a pótlapokra megtagadta a vizumot, holott az utleveleknél az a szabály, hogy mindaddig nem állítanak ki a rendőrprefekturák új utleveleit, amíg annak hatálya lejár, pedig a 20 lap gyorsan betelik s így elkerülhetetlen a pótlapok beillesztése. A német konzulátus hívalkozott a párisi konferenciára, amelyhez Románia is hozzájárult s ez alapján tagadta meg a vizumot a pótlapokon, mert az egyezmény ezt tiltja.

A nagyváradai Kereskedelmi és Iparkamara most fejt a belügyminiszternek, hogy a megfelelő megoldásra tegye folyamatba a tárgyalásokat, mert a rendelkezések ellentmondások s ha a tilalom fennmarad, akkor a 20 lapos utlevél helyett megfelelő, egy évre érvényes lapszámú utleveleket állítsanak ki a prefekturák.

Grófok harca egy óriási vagyonért

Szabadkáról jelentik: A több száz millió dinár értéket képviselő Chottek-örökségért évek óta harcoló családi pör e napokban a felek megegyezésével véget ért. Gróf Chottek Rezső özvegye, született Ráday Irma grófnő és néhai ifjabb gróf Chottek Rezső nővérének gyermekei: Pallavicino Alexander grófnő, született Schönborn Mária grófnő és Schönborn Johanna grófnő végrendeleti örökösek egyezségét kötötték, amely szerint idősebb gróf Chottek Rezső özvegye magyósszegű végkielégítést kap.

Mintegy harminc évvel ezelőtt halt meg gróf Chottek Ottó, aki fivérével, idősebb gróf Chottek Rezsővel a futaki uradalom tulajdonosa volt. Ottó gróf végrendeletében a tulajdonában volt birtokrészt is ifjabb Chottek Rezsőre hagyta.

Ifjabb gróf Chottek Rezső 1921. október hó 11-én halt meg. Halála előtt végrendeletében egész vagyonát nővérének, Schönborn Gabriella grófnőnek leányaira: Mátyára és Johannára hagyományozta. Özvegyének, akivel zavartalan házasságot élt, — a futaki kastélyban örökös lakhatási jogot, a konyhakert egy részét, 6 lovat, 6 tehenet, 6 sertést, 3 kocsit, 3 pár lőszerszámot, 300 méter tűzfát, a majdnem üres borpincét és ezenfelül évi 48.000 aranykoronát hagyott a fantaszámú vagyont reprezentáló futaki és koromjai uradalmakból. A többi, — közte 14.000 hold szántóföldet Futakon, 7000 hold erdőt Cserovicsen és 6000 hold erdőséget Nestiben, összesen 27.000 holdat, felszereléssel, élő állatokkal és kastéllyal — a Schönborn-gróflányok kapták. A gróftól végrendeleti intézkedésénél az a szempont vezette, hogy a grófnő jóval gazdagabb volt, mint az ura és így a futaki uradalomra nem volt ráutalva. A grófnő 1913-ban nagybátyjától, gróf Bergentől Ászódon 4000 hold földet és a Wien melletti Áspangon 1000 hold erdőséget és száz szobás csodásan berendezett kastélyt, óriási értékű értékpapírt, messé vagyont jelentő ékszert és igen sok készpénzt örökölt. 1921-ben ifjabb gróf Chottek Rezső halála után a két nővér az özvegy tudtával a futaki uradalmat birtokbavette és ezt a bíróságnak be is jelentette.

Röviddel utóbb az özvegy megmondta magát és ő is birtokba vette a futaki uradalmat. Chottekné a hagyatéki tárgyaláson megtámadta ura végrendeletét azon a címen, hogy férje vallási örületben szenvedett. Az özvegy magának követelte a mesés vagyont érő családi diadalmot és rivierét, a család többi ékszerét, továbbá 7 láda színezőt és 10 millió aranykorona értékű értékpapírokat.

Amíg a perek megindultak, — egyedül a hagyatéki leltározás 28 millió dinárba került, — az agrárreform a 14.000 holdas futaki szántóból 13.500 holdat elvette, a korponai 3000 hold földből is 744 holdat kisajátítottak.

Október 29-ére volt az örökségi per kitűzve, de már akkor mindkét fél célszerűbbnek vélte egyezségi tárgyalásokat indítani. A megállapodás szerint az özvegy végkielégítést kap, megkapja a budapesti lakást, drága műkincseivel, a vagyontérő ékszereivel és egyéb nagyértékű ingóságokkal. A per költségei negyven millió dinárt tesznek ki.

Meglátogatni az árvákat és az özvegyeket az ő nyomoruságukban

Felavatták a baptista árvaházat

Csendesszemű, irgalmas szívű dolgozó, becsületes emberek gyülekeztek tegnap a Calvin-utca 17. számú ház hatalmas udvarán. Iparos emberek az asszonyaikkal, földművesek Nagyváradról, meg Bihar megyéből, de a messze vidékekről is idereseglettek a nagy ünnepre. Sokan voltak itt Aradról és Kolozsmegyéből is, mert a nagyvárad egyház központja a baptista felekezetnek.

Évek óta szorgalmasan folyó gyűjtés eredményeképpen két millió lej gyűlt össze és ebből megvásárolták a Calvin-utcai házat. Mintha egyenesen ilyen célra építették volna. Nagy udvara van a háznak, szép kerttel és fenyőfákkal. Az utcai épületen kívül egy nagy világos udvari ház is van, úgy, hogy itt helyezik el az egyház árvaházát és menedékhelyét, ahol az aggok és békák lelkük nyugodt otthonát hátralevő napjaikra.

Már be is van rendezve az otthon egy része. Hőfehérre meszelt tiszta világos szobák. Mindenütt nagy rend, gondos csiny, szeretőszívű asszonykezek munkája. Húszhuszonöt embert tudnak egyelőre elhelyezni. Az egyháznak eddig 4-5 árvája van, ezek azonban baptista családoknál nyertek nyugalmas otthont és nem is igen akarják otthagyni.

A menedékház és árvaház felavatási ünnepét az egyházi zene és énekkar előadásával nyitották meg, majd

Darabant Gyula, aki a baptista egyház főembere, ünnepi beszédet mondott.

Jakab apostol könyvét idézi, amely így szól:

„A tiszta és Isten előtt és az Atya előtt szeplő nélkül való isteni szolgálat ebből áll: Meglátogatni az árvákat és özvegyeket az ő nyomoruságukban és szeplő nélkül megtartani magát a világtól.”

Beszédében rámutat a most létesült jóteknő intézmény nagy fontosságára.

Utána Keckeméti Lipót dr. főrabbi a neológ izraelita hívek nevében üdvözi a baptista egyházat abból az alkalom-

ból, hogy ilyen szép intézményt létesítettek.

Üdvözlő beszédet mondott még Csernák Béla református lelkész és Materny Imre ágostai evangélikus esperes.

Ezután Darabant Gyula a hivatalos formások mellett átadta az árvaházat Szabó Sándor gondnoknak.

Az épületben a „Napsugár” baptista leánykör igen szép kézmunka-kialtást rendezett és ennek is sok nézője akadt. Este a Bányatárlatban levő imaházban ünnemi összejövetel volt.

Két volt temesvári butorgyáros a Dunába ölté magát

A Gungl testvérek tragédiája Budapesten

Budapestről jelentik: Az újpesti összekötő vasúti hidon tegnap hajnalban két férfi télikabátot találtak. Az egyik mellett fekete keménykalap volt, egyik kabátzsebben arany jeggyűrű „Margit 1913. nov. 30.” A rendőr a télikabátokat bevitte a rendőrségre, ahol reggel 8 órakor megjelent Gungl István postatiszt, aki rémülten egy levelet szorongatott, amelyben testvérbátyjai bejelentik öngyilkosságukat.

A 42 éves Gungl Ferenc dr. s a 43 éves Gungl János tulajdonosai voltak a régi neves temesvári Gungl butorgyárak. A két szorgalmas, becsületes testvér vagyont a szerb megszállás alkalmával tönkretették s vagyonuk romcsaiv a két Gungl Budapestre repatriált. Itt előbb butorkereskedést nyitottak, amely szorgalmukkal fellendült, úgy, hogy vagyonukat akkor milliárdokra becsülték. Újra szerzett tőkéjüket aztán egy butorgyárba fektették, amely iparkodó munkásságuk folytán csakhamar 30 munkással dolgozott. A beállott magyarországi gazdasági krach hatása alatt a két Gungl fivér is elvesztett mindent. Tönkremenésük hatása alatt mindketten azzal az ürüggyel, hogy üzleti dolguk van, elbucsuztak családjaiktól és a Dunába vetették magukat.

SZOVE különlegességeink felöltökre, öltönyökre legjobbak
HAVAS & GRÜNFELD
posztóárulár, Str. Avram I.-u. 8. lego csöbök

WELZER
urtól kérdeztük, hol született, azt a választ adta hogy:
„Rózsabokorban jöttem a világra”

APOLLÓ MOZGÓ

Még ma és holnap, szerdán és csütörtökön

Aranyos kis kapitányom.

Baby Peggyvel a kis csodagyermekkel a főszerepben.

Kedves, megható történet 6 felvonásban.

Ezt megelőzi: **Egy kitűnő két felvonásos Zigottó burleszk.**

Ma temetik a tragikus sorsu uriasszonyt

Vannak tragédiák, amelyeket egy ember hordoz a szívében rejtendő fájdalommal. És ha az élet súlyát nem bírja el, ha kinyújtja a kezét a gyógyító, megnyugtató halál után, életük nagy titkát is magukkal viszik a megsemmisülésbe. Ki tudná megmondani, hogy a huszonkilenc esztendő Vlád Gusztávnét mi kényszerítette a végső elhatározásra. Az bizonyos, a halál gondolata nem most érelődött meg benne, csak valami érzelmi momentum lobbantatta fel benne egyszerre a cselekvést.

Pénteken délelőtt még vigtedélyű volt az emberek előtt. Egész délután egyedül ült a szobájában. Hogy ezek alatt a tragédiás órák alatt mi történhetett a lelkében, ki tudhatja? A szürke téli délután és az este elszaladt fölött. Egyedül, nagy csendben ült a szobájában és este tíz órakor megírta az utolsó leveleket.

Az öngyilkos Vlád Gusztávné

A keze biztos volt, határozott vonásokkal írta a leveleket, a lelke sem remegett a nagy szövegség előtt. A levél szövege nem kapkodott, nem bizonytalan, hanem olyan alapos és kerek, mint egy jól megfogalmazott ügyvédi beadvány.

Az édes anyjának, özvegy Bidiny Gyulánénak írt levél borítékjára még ráírta, hogy saját kezébe. A levél új nyomot nem ad, az anyjának sem írta meg, mi volt az, ami a halálra késztette.

Forrón szeretett, drága jó Mamuskám! — így kezdi a levelét — az idegeim felmondják a szolgálatot, nem bírom az életet tovább. Fáj Titeket itt hagyni, de megnyugvással megyek el. Majd az idő begyógyítja azt a sebet, mit elvesztésem okoz. Többet szenvednél Drágám, látva az én gyötrődésemet, amire nincs gyógyír sehol!

Irének tartozom 4000 leivel, add meg helyettem Anygálom s fizessd rá, amit kell még a temetésemre, nem akarom ezt senki másától elfogadni. Ez az egyetlen és utolsó kívánságom, mit tudom, teljesíteni fogsz Mamuskám, ugy-e?

Ne sírass, Drágám! Nyugodj meg elvesztésem, hisz annyit szenvedtem, a jó Isten is meg fog talán bocsátani, hogy magam veletek véget ennek a földi kinnak.

Egyetlenem, mindnyájatokat végtelem szeretettel csókol, ölel a viszontlátásig
forrón szeretők
lelek.

Nagyvárad, 1925 február 20., este 11 óra.

Az apósához írt levélben bocsánatot kér a sok alkalmatlanságért, amit tettével okozott. 3500 csehkoronát hagy a temelési költségekre. A rendőrséget pedig arra kéri, hogy ne boncolják fel.

A szerencsétlen asszony holttestét az apósa lakásán Szent János-u. 38 sz. gyászházánál ravatalozták fel.

A rokonoknak és ismerősöknek egész tömege keresi fel az elhunytat utolsó búcsúra. A tragikus élet meghatotta az embereket és a koporsóhoz olyanok is elzarándokoltak, akik nem ismerték, de akik testvérei a kinnban és a szenvedésben, amit a sors mért a halandó emberekre.

A temetés ma szerdán délután 5 órakor lesz.

Megtalálták Leirer Amália végrendeletét

Minden vagyonát Kerstens, hollandi barátjára hagyta — A fehér rózsaszás és a véres százkoronás — Holtpontra jutott a pesti rendőrség nyomozása

Közel egy hete már annak, hogy kiderült a Teréz-körút 6. szám alatti bűntény. Azóta a budapesti rendőrség egész szervezete dolgozik, hogy a szenzációs gyilkosság tettesét kikutassa. Mindig újabb és újabb nyomok vetődnek föl s még azt sem lehet világosan megállapítani, hogy milyen volt a gyilkos szerszám, amellyel Leirer Amáliát megölték. Mert éppen úgy lehetett zsebkész, mint egy szélesebb szuróeszköz, tör, vagy papírvégzőkés, esetleg széles konyhakész. A legutóbbi tanúvallomások — mint azt megírtuk — egyöntetűen egy arisztokratikus külsejű fiatalemberre szólnak ugyan, a vallomások részletei mégis különbözők, sokszor homlokegyenest ellentétesek. Egyik alacsonynak, másik magasnak írja le ezt a fiatalembert. Egyik tanu szerint hangos beszédű és racsol, másik szerint semmi különös nincs az illető beszédmódorában.

A legutóbbi helyszíni szemle mindazonáltal érdekes megállapítást eredményezett. Az éjjeli szekrény mellett a földön, tehát ott, ahol minden valószínűség szerint a gyilkos az első szurást véggezte,

egy bimbós fehér rózsaszálal találtak a földön.

Ez a rózsza, a rendőrség szerint, igen fontos a nyomozás további sorsára. Megállapították ugyanis, hogy Kerstens, a hollandi, nem szokott barátjójának virágot vásárolni, a bimbós fehér rózsza tehát csakis úgy kerülhetett a gyilkosság színhelyére, hogy

azt az a személy vitte oda, aki a gyilkosságot elkövette.

Ezt azért tartják fontosnak, mert így még jobban összeszűkül az a kör, melyben belül a gyilkos személye kereshető. A hálósza szőnyegén találtak még egy összehajtott százkoronást is, amelyen egyetlen véresebb volt, a véreseppnek pedig olyan a formája, mintha valaki azt véres kézzel fogta volna meg. A másik igen érdekes fölfedezés az, hogy Leirer Amália bal melle fölött az ing durván el van szakítva. Ez azért érdekes, mert a hullán a sebeket kivéve egyéb sérülési nyom nincsen, ami azt jelenti, hogy Leirer Amália nem dulakodott támadójával. Ezzel szemben ez az ingszakadás azt mutatja,

Blank Arisztidtól egy váradi bankigazgatóig

Bukaresti lapok számolnak be a Marmarosch-bank legutóbbi közgyűlésén Blank Arisztid által tartott beszámolóról. Rezigánsan olvashatja ezt a beszámolót mindenki a kisebbségi sorból, akinek bár leggyöngyöbb vonatkozásai vannak azzal a fogalommal, amit kisebbségi kulturának neveznek.

Blank Arisztid könyvei kimutatják, hogy a Marmarosch-bank kultúremléke az utóbbi hat esztendő alatt hatvan millió leit áldozott, évente tehát tíz millió leit.

Lehetetlen ellenállni e beszámoló olvasásakor a kísértésnek, hogy a román pénzügyet áldozatos hajlammal a kisebbségi bankokét össze ne hasonlítsuk. Készakarva említjük a hajlamos s nem magát a kulturális áldozatot, mert így az összehasonlítás ellen a szembeállított intézetek különböző gazdasági teherbírása címén még sem lehet kifogásokat emelni.

Lehetetlen ellenállni a kísértésnek, hogy a bukaresti példa olvasásakor rá ne mutassunk egy tipikus nagyváradi példára is. Itt is kultúrátmozgatóról lesz szó, helyesebben a hajlandóságról, amivel egy nagyváradi pénzügyet igazgatója az er-

mintha kettőjük között kéztusa lett volna.

Nagyon érdekes az is, hogy a második helyszíni szemlén az ágy alatt egy darab papírt találtak, melyet egy gyógyszeres dobozról téphettek le. Erre a papírosra „Yohimbiri” van írva. Ezt a gyógyszer idősebb urak szokták használni a vérnyomás csökkentésére. Kertens vallomása szerint ő ilyet soha nem használt. Ezek azok az adatok, melyek legújabbán a budapesti rendőrség elé kerültek és amelyek újabb nyomozati tápot adtak.

A budapesti rendőrségen tegnap egy egész sereg tanu jelentkezett, de vallomásaiknak nem sok hasznát vették. A hamis tippek általában megnehezítik a rendőrség munkáját és a háromnegyed része azzal a céllal történik, hogy régi haragosoknak, bosszúból néhány kellemetlen órát szerezzenek. Tíz ékszerész is bejelentette tegnap, hogy a leíráshoz hasonló evőeszközt akartak eladni nekik, de később kiderült, hogy mind a tíznek föltevése hamis. Az éjszakai randiák erősen folynak, játéklangokat, mulatókat keresik föl a detektívek és mindenütt fölmutatják Leirer Amália fényképét, pozitív nyomot azonban a helyeken sem sikerült találni. Egyelőre csak annyi bizonyos, hogy Leirer Amália, hollandi barátján kívül, más elegáns fiatal emberek társaságában is található volt. Különben a rendőrség nyomozása valósággal holtpontra jutott. Leirer Lőrinc tegnap ismételt megjelent a budapesti főkapitányságon és bejelentette, hogy 10 millió korona jutalmat tűz ki a tettes kézrekerítéséért.

Későbbi budapesti jelentés szerint megtalálták Leirer Amália végrendeletét és ebben

egész lakásának berendezéseit, ékszerait, ruháit és bárhol föltalálható vagyonát Kerstens Tódorra hagyja.

Végrendeletét azzal magyarázza a meggyilkolt nő, hogy Kerstenstől olyan megállapodással kapta a lakást és bútort, valamint a többi vagyonát, hogy mindezek fölötti tulajdonjog az ő halála esetén a hollandusra száll vissza, még hozzátartozói igényelhetők örökrészenek esetleges rovására is. A végrendelet egy év előtt készült.

délyi magyar kultúrával szemben saját egyéni stílusa és érzéke szerint viselkedett.

Körülbelül egy hónappal ezelőtt két nagyváradi hírlapíró s egy volt színigazgató elhatározta, hogy Erdély legelőkelőbb szellemi és társadalmi vezetőinek bevonásával hatalmas monografiában dolgoztatja fel Jókai életének Erdélyhez fűződő emlékeit, rögzíti meg azokat a benyomásokat, amiket a nagy magyar regényíró a Romániahoz csatolt területeken szívtott regényeibe. Jókai-vonatkozású emlékek ma még bőven akadnak Erdélyben; nem tudni egy év, öt év múlva fognak-e akadni még? A monográfia tehát egyben amolyan memóriai akció is lett volna az utókor számára, amit például magyarországi kutatók az erdélyi források nehezen közelíthetése folytán semmiesetre sem tudnak fölhasználni. Az akció súlyát eléggé jellemzi, hogy abban katolikus püspököktől a legnagyobb romániai egyetemi könyvtárának igazgatójáiig, zsidó rabbiktól kezdve szorgos professzorokig mintegy harminc-nyolcvan munkatárs vett volna részt. A munka anyagi megalapozása azon az elgondoláson alapult, hogy önköltségi áron alul, húsz-harminc leies kiadásban nagy tömegben kell a munkát eljuttatni lehetőleg minden erdélyi magyar család asztalára. Hogy ez a népszerű kiadás azonban lehető legyen, szükség-

ség lett volna arra, hogy nagyvállalatok, pénzintézetek, tehetősebb magánosok a munkából drágább diszpédányokat rendeljenek.

Ennek megértésén mult a munka sorsa és ennek meg nem értésén bukott el máris az a terv, hogy Jókai erdélyi életének feldolgozása belátható időn belül megvalósulhasson.

Nem az apró meg nem érteseken, nem a nehezen értesen akar ez a riport elrágódni, csak egy igen kirívó ellentétén a hogysis mondjuk csak... a Blank Arisztid féle áldozatkészségnek. Voila:

A monográfia szerkesztői felmennek az egyik pénzintézet direktorához. Előadják a monográfiára vonatkozólag a fent emlegettektől s szerényen hozzáfűzik:

— Direktor Úr! Az előfizetés a munkára nem presszió, itt nem zúglapról van szó, mely a jegyzés megtagadása esetén támadást intéz Ön ellen. Bennünket nyugodtan el lehet utasítani, akkor is jóban maradunk.

Mi történik erre?

A direktor látja, hogy jól nevelt uriberekkel s nem revolverezőkkel áll szemben, tehát a két alternatíva közül sem azt nem mondja, hogy jegyez, sem azt egyszerűen, hogy nem jegyez.

Ellenben felemelkedik a saját stílusa magaslatára s mert állítólag valamikor színész volt, megjátsza a maga jelenését. A jelenés szövege a következő:

— Szétpukkadok. Marosvásárhelyen elkukorékolja magát valaki és ezt nekem kell megfizetni. Szétpukkadok. Mindenki hozzám jön segítségért, alamizsnáért.

— Pardon, nem alamizsna. Ön kap egy diszmunkát, tehát ez éppen olyan üzlet, mint tessen azt, ha egy bank gabonát árul.

Mire a bankigazgató:

— Önöket teszem felelőssé az erdélyi magyar gazdasági élet válságáért. Önöket, akik könyveket adnak ki és a magyar napilapokat.

S a jelenés folyik tovább. A direktor már Napoleonnak képzeli magát a pápa tróntermében. Egy Stinnesnek, egy Rothschildnak. Sülyös szavak zuhannak, félrevesztett felelősségrevonások, gazdasági érdekek fogcsinálása s egyéb megjátszások.

Holott minderre semmi, de semmi szükség. Egyszerű nem is elég lett volna annak megértéséhez, hogy magas gazdasági faktorainknak nem kell a kultúra abban a percben, amikor emögött revolver nem áll.

Nekik van igazuk. Az erdélyi magyar Jókai monográfia vízbe is esett s ezzel az események őket igazolják. A világ csakugyan nem döntött össze azért, amiért egy könyvvel kevesebb hirdeti a romániai magyarság igényeit. Nem döntött össze már csak azért sem, mert a román kormány ugyanekkor román nyelven úgyis megírta román írókkal a Jókai monográfiát. Hogy ez az utóbbi munka kissé másként fog füstölni, mint amit magyar írók irtak volna s hogy ezt a könyvet éppen a magyar erdélyiek nem használhatják, ugyan mit fáj az egy váradi bankigazgatónak?

Tabéry Géza.

DAYRAL & TAUBER LTD. LONDON

Uridivat szövet különlegességek lerakata

DEUTSCH POSZTÓÁRUHÁZ

Francia parfüm

minden illatban **30 leltől.**
Kölni vizek minden illatban a legolcsóbban a

„SAVOLY” illatszertárban
Calea Regele Ferdinand 2. kaphatók.

Folynak az előadások a bukaresti egyetemen

Erélyes rendszabályok a sztrájkoló diákok ellen

A bukaresti „Dimineata” című lap írja, hogy Bukarestben az egyetemen az előadások a diákok kisebbsége által kimondott sztrájk dacára is folynak. A sztrájk egyre lanyhább és kilátás van arra, hogy a mozgalom megszűnik.

Az egyetem rektori tanácsa szigorú határozatot hozott. E szerint azokat a diákokat, akik nem tudják igazolni, hogy a pénteki és szombati előadásokon résztvettek, kizárják az egyetemen és az ösztöndíjaikat is elvesztik. A vizsgákat elhalasztották.

A rektori tanács csütörtökig adott haladékot a diákoknak arra, hogy az előadásokon megjelenjenek. Azoknak, akik nem tesznek ennek a felhívásnak sem eleget, törlik az egyetem anyakönyvéből.

Rossz tréfa az eljegyzési hírekkel

A Nagyvárad tegnapi száma közölt egy beküldött eljegyzési hírt, amely szerint Benedek Annuszt Nagykárolyból eljegyezte Schwartz Jenő. A kiadóhivatal felvette és lekötözte a fizetett eljegyzési hírt. Az eljegyzés azonban nem igaz és az izléstelen tréfa szerzőjét Schwartz Jenő feljelentése alapján kutatja a rendőrség.

Rövid időn belül ez már nem az első komisz és alacsony színvonalra valló tréfa valamely ismeretlen harmadiknak, aki az ismeretlenség leple alatt ezt a legkevésbé sem becsületes szórakozást űzi. A lap kiadóhivatala mindaddig is, amíg a hatóságok felderítik a büntető törvénykönyv paragrafusaiával összeütközésbe kerülő tréfacsinálót, a jövőben az eljegyzési és házassági hírek felvétele körül a legnagyobb óvatosságot fogja tanusítani és hasonló közleményeket csak személyes igazolásra vesz fel.

Mindenestre ez a bornírt és szellemtelenül durva tréfa, nemesak a meghuzódott tettes szegénységi bizonyítványa, de a kor szomorú dokumentuma, hogy egyáltalán ilyesmi megtörténhetik.

Bjelik püspök Uipalotán

Vasárnap harangszentelés volt Uipalotán, amelyet Bjelik Imre püspök végzett fényes segédlettel. A harangszentelés végetével a püspök beszédet intézett a nagyszámban, egybegyűlt híveikhez, egy színtén a szülőkhez és gyermekekhez. A szülők iránti köteles tiszteletre, hálára és szeretetre buzdította a gyermekeket. Ne csupán az Isten negyedik parancsolata kötelezz — ugymond — erre titeket, hanem a ti hálás szívetek, lelketek, jószágotok, szülőiteknél köszönitek elteket, ők ápolnak, nevelnek, táplálnak, ruháznak titeket.

Megszívvelésre méltó tanácsot, intelmet ad a szülőknek is. Ti felelősek vagytok — mondja — gyermekeitekért Isten és emberek előtt. Olyanán nevelhetitek őket, amilyenekké akarjátok, a gyermek lelke olyan, mint a viasz: hajlékony, ti töltetek függ, hogy miképpen idomítjátok. Ha a gyermek korán lezülnek, az első sorban a szülők ferde nevelésének, nemtorodomságának a hiánya. Gyermekeiteknek ne a test kultusza legyen az első, hanem a szívé, a léleké. Azzal tördötök, hogy milyen ruhában járnak fiaitok, leányaitok, de lelkiükkel egyáltalán nem tördötök, pedig az első és legfőbb, ez nevel belőlünk erkölcsös férfiakat, asszonyokat. A beszéd mely hatást keltett.

Három harangot szerzett Uipalota áldozatkész közönsége, 114 ezer lei költséggel. Az egyik hárang költségét egy áldozatkész ifjú gazda: Theisz Péter fedezte egymagában. A harangszentelésre Váradról is többen mentek át, kiket Brücher Péter tekintélyes gazda látott szívesen vendégszerető asztalánál. A harang beszerzése körül igen nagy érdeme van Hazay Gyula szentszéki ülnök, plébánosnak, aki fáradságot nem ismerve, agilitásával hatott a hívek áldozatkészségére.

ÚJDONSÁGOK

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

STRADA PRINȚUL CAROL (VOLT SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA) NO. 4.

Kiadótulajdonos:

BONNENFELD ADOLF RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Helyben: egy hóra 50, negyedévre: Vidéken: egy hóra 60, negyedévre: 150, félre 300, egész évre 600 Lei 180, félre 360, egész évre 720 Lei

A „Ujdon” telefon száma 38

Kiadóhivatal és hirdetések eladása a kiadóhivatal és a Hegedűs Hirtelpróda (Telefon 13-01)

EGYES SZÁM ÁRA BUKARESTBEN 4 LEI 50 B.

Filharmonikus koncert márc. 3-ra halasztva

Jegyek Vidornál kaphatók.

* A király gyengélkedik. Bukarestből jelentik: A király néhány napja orvosai rendeletére nem hagyhatja el szobáját, mert két év előtti belbaja ismét kiújult és fájdalmai vannak. Annak idején az uralkodó kurát is tartott Franciaországban, azonban később elhanyagolta a kúra folytatását. Most az orvosok egész júniusig eltöltötték a sok mozgástól, amikor újból Franciaországba utazik fürdőhelyre.

* Az iparosok ünnepe. Megemlékeztünk tegnap, hogy az iparostársadalom az iparos-szövetkezet jubileuma alkalmából bankettet adott Kelen Béla vezérigazgató ünnepelésére. A banketten Tátray Sándor beszéde után Gerő Armin nyug. rendőrkapitány nagy tetszés mellett igen szép beszédet mondott. Megkapó módon emlékezett vissza az iparostársadalom huszonöt éves küzdelmeire, majd lelkesen méltatta Kelen Béla munkásságát. Dr. Moskovits József Kelen Bélának a főpolgári ünnepelté, Várad Ödön Kelen Béla hitvesére üríti poharát. Parlagi Lajos beszédében kiemelte, hogy Kelen Béla milyen odaadással harcolt mindig a magyar színészetért. Dr. Simona György igen magas beszédben a produktív munkát méltatta, amit nemzeti és felekezeti különbségre való tekintet nélkül kell mindenben méltatni. Majd rátért arra, hogy az ország boldogulásának egyik előfeltétele az iparostársadalom megbecsülése. Tehér Dezső a pozitív munka és kultúra erejében bízik az ifjú generációt illetve. Varga György, Dr. Fehér Márton, Lebavits Rudolf felszólalásai után Kelen Béla válasza és meghatóttan köszönte meg az ünnepelést.

* Ebert elnököt megoperálták. Berlinből jelentik: Ebert köztársasági elnök vakbélgyulladásban megbetegedett és az éjjeli sikerrel megoperálták. Az elnököt hivatalában Luther helyettesíti.

* Janovits Jenő a Magyar Színész-Egyesület disztágja. Budapestről jelentik: A Magyar Színész-Egyesület tegnapi gyűlésén Janovits Jenő, kolozsvári színigazgatót a magyar színészet körül szerzett érdemeinek elismeréséül az egyesület disztágjává választották meg.

* A csütörtöki művész-bál. A csütörtöki művész-bál iránt városszerte igen élénk az érdeklődés. Nagy nehézséggel küzd a rendezőség, mert a posta számos meghívót visszahozott a rendezőkhöz a nem elég pontos címzés miatt. Több mint száz ilyen meghívót próbálnak a rendezők rendeltetési helyére juttatni az utca és házszámok helyesbítésével. Eppen ezért két újságíró és művész fog tartózkodni az ajtóknál, hogy senkinek kellemetlensége ne származzék abból, ha nincsen meghívója. Meghívtak minden nagyváradit intelligens családot és ha valaki nem is kapott meghívót, érezze meghívva magát, mert csak a várát-

lan nehézségek a lakeimek körül, okozhatná, hogy meghívóját esetleg nem kézbesítették. Az estélyre a rendezők, mint lantosokat meghívták Bihar Sándor, Horváth Mici, Betegh Bébi, Madas István, Biczó Margit, Galambos, Stoll és Kabos művészeket, akik a közönséget pompás ének-számokkal fogják mulattatni. Belépődíj fejéskint 100 lei, családijegye 300 lei. A tánc, két zene mellett, reggelig tart.

* Csütörtök estig lesz még nyitva Macalik Átrédlárlata a Helikonban. Belépés díjtalan.

* Az angol királyt a tengerre küldték. Londonból jelentik: A király kezelőorvosának véleményére az angol uralkodó makacs bronchitise megkívánja, hogy a teljes gyógyulásig hosszabb délvidéki tengeri utra szálljon. A király azonnal utra kél, mielőtt állapota megengedi és távollétében bizottság fogja gyakorolni a király jogait. A bizottság kiküldése végett a király titkára értekezett Baldwinal és a király hazatérteig Cace lord kancellár, Baldwin és lord Curzon fogja gyakorolni alkotmányosan a királyjogokat. Ennek a bizottságnak kiküldésére az angol alkotmány értelmében azért van szükség, mert ugyanakkor, mikor a király elhagyja az országot, a walesi herceg Dél-Afrikába utazik, a vorki herceg pedig Kelet-Afrikában van. A király harmadik fia tengerésztszít és az országtól távol teljesít szolgálatot.

* Jókai-ünnep az egész világon. Budapestről jelentik: A magyar külügyi társaságban bejelentették, hogy Berlinben, Stockholmban, Szófiában, Rómában és Milánóban rendeznek Jókai-ünnepségeket. A világ legtekintélyesebb napi- és szépirodalmi lapjai foglalkoznak Jókai-éval. Elsőnek Finnország áldoz Jókai emlékének fényes ünnepséggel.

* Szent László hiteles szobra. Budapestről jelentik: A magyar régészeti társulat közgyűlésén Ernyey József muzeumi igazgató bejelentette Szent László király tizennegyedik századból való hiteles mell-szobrát, melyet eddig a Csák Máté mell-szobrának vélték.

* A hírlapárúsító bódék árajánlatai. Tegnap bontották fel Köszeghy József műszaki tanácsos jelenlétében az új újságárúsító bódék bérbeadására vonatkozó árajánlatokat. Összesen hat ajánlat érkezett be: Potcovia Gheorghe öt bódéért 25.500 leit, Marcus István két bódéra 5.500 leit, Cele Trei Crisuri egy bódéra 5000 leit, M. Stanilo hat bódéért 27.700 leit, a Központi Újság- és Jegyiroda öt bódéért 70.000 leit, a Hegedüs Hírlapiroda az összes bódékért 98.500 leit ajánlott meg. A szembetűnően legelőnyösebb ajánlatot tehát a Hegedüs Hírlapiroda tette. Érdekes, hogy a legnagyobb összegű árajánlatok a Cziller-üzlet előtti bódéért a következők: Marcus István 3500, Stanilo 15.000, a Jegyiroda 20.000, Hegedüs Hírlapiroda 36.000 lei.

* A nyugdíjazott városi tisztviselők illetményeit kiutalta a polgármester. A nyugdíjazott városi tisztviselők ügye Bukarestben fekszik elintézés végett. A nyugdíjasok mindeddig nem kapták meg illetményeiket, míg most dr. Bucico polgármester a miniszter végleges döntéséig kiutalta a nyugdíjlelőlegeket. A polgármester humanus intézkedése nagy meglepetést keltett.

Meoyasszonyi kelengyékhez vászonnemmel minden minőségben nagy választékban
LEITNER MARTON R.-T.-nál.

MA-JONG
UJRA KAPHATÓ
KÁLMÁN ÉRSZERÉSNÉL

Az igazságügyminiszter nem változtat a Vadul Comercial-on

Bukarestből jelentik: Az Adeverul írja: Marzescu igazságügyminiszter nyilatkozatát adott a sajtó részére, amelyben kijelentette, hogy a Vadul Comercial tervezetén nem hajlandó változtatni. Mindenki meg van győződve arról, — mondja a miniszter, — hogy nem kell változtatni ezen a tervezeten. Ezután a kereskedők azon akciójáról nyilatkozik, amelyek során az üzlethérek meghosszabbítását kérték. A lakbérleti törvényt, — mondja, — egyáltalában nem vagyok hajlandó módosításnak alávetni. Három esztendő múlva, amia-

kor 1927-ben majd lejár a törvény érvényessége, az akkori helyzet szerint fogjuk megállapítani, hogy szükség van-e újabb kivételes intézkedésekre, vagy sem.

A kormány egy másik tagja is nyilatkozott a bukaresti újságnak és kijelentette, hogy ilyen törvényt, mint amelyet a kereskedők akarnának a Vadul Comercial címén, sehol a világon nem létezik. Semmi értelme sincs tehát annak, hogy az eredeti tervezet változtassanak. Privilegiumot egy társadalmi osztálynak sem lehet adni, legkevésbé nem a kereskedőknek.

* Földessy koncertje vasárnap este. Jegyek a Musicában.

* Nemzetközi arumintavásár Wienben. A Kereskedelmi és Iparkamara közli, hogy a wien-i internacionális Frühjahrs-Messe f. évi március hó 8-án veszi kezdetét s március 14-én zárul. A vásárigazgatóság többrendbeli kedvezményt nyújt a látogatóknak. A kedvezmények igénybevételéhez szükséges okmányok a Kamarához már megérkeztek s a korlátozott példányszáma tekintettel a jelentkezés sorrendjében az érdekltségnek rendelkezésre állanak.

* Terjed a nátház. Budapestről jelentik: Egész különös, újajta betegség grasszál mindenütt most, amelyet általánosságban nátháznak neveznek, mert hűlésből ered és erős náthát vált ki. Az orvosok megállapítása szerint a tömeges megbetegedést a hirtelen tavasziasra fordult időjárás okozza. Orvos-ága a könnyű lefolyású betegségeket meleg szoba, aszpirin, vagy más izzasztó, és kerülni kell a meghűlést, a csálóka napugár miatt nem szabad tulkönnvün öltözködni.

* Összeül az iskolaszék központi bizottsága. Február 28-án összeül a központi iskolaszék dr. Bucico polgármester, vagy dr. Vostinár polgármesterhelyettes elnöklésével. A tárgy, miután ez az első ülés, tulajdonképpen a megalakulás lesz. A nagy iskolaszék tagjai a polgármesteren, vagy helyettesén kívül Barbulescu tanfelügyelő, Rozsly István városi főpénztáros, két iskola igazgató, Piru és Cațana igazgatók, egy felszentelt pap, akinek a szemelvényben majd az ülésen történik megállapodás. Minden iskola a nagy iskolaszékbe még 4-4 tagot delegál.

* Megfelebbezte Váradvelence közbirtokossága az autonómia felfüggesztését. Nagyvárad város tanácsa az elmúlt héten felfüggesztette a velencei kiszáradk autonómiáját. Pápai Ferenc és husz társa a közbirtokosság nevében tegnap felebbezést nyújtott be a polgármesterhez. Arra kéri a polgármestert, hogy 15 napon belül hívja össze a közbirtokosság rendkívüli közgyűlését, amely válasszon egy hét tagú intézőbizottságot a közbirtokossági ügyek vezetésére. A kérvényezőknak még az az óhajta van, hogy addig is, amíg a felebbezési kérdésben döntés történik, ez a héttagú bizottság vegye kezébe a velencei közbirtokos társadalom ügyeinek vezetését.

* Új olasz népszövetségi tanács tag. Rómából jelentik: A lemondott Salandra helyébe a népszövetségi tanács tagjává Lualoga Antonio szenátort nevezték ki.

* Barisszia-estély. Barisszia-kulturesztélyt rendez március 4-én a Kereskedelmi Csarnokban a Zsidó Nemzeti Szövetség helybeli tagozatának ifjúsági csoportja, melynek működése, különösen a multkoriban lezajlott Socolov meeting rendezése óta, a közönség legmélegebb érdeklődését vívta ki. Ez a lelkes ifjú gárda most lép mégis először sorompóját saját kulturális-jának fejlesztése céljából és a nagy ambíció, ugyyszintén a már eddig tapasztalt rendezési, tudásuk és biztonságok elég garan-

cia arra, hogy ezen a kulturesztélyen, melynek minden egyes száma a legkellemesebb meglepetés lesz a közönség számára, mindenki a legjobban fogja magát érezni. A szenzációsan igérkező műsorra még visszatérünk.

* Marsaillesből ezer külföldit kiutasítanak. Marsaillesből jelentik: A marsillei rendőrség egy razzián elfogott 2300 embert, akik közül ezer külföldi volt, ezeket kiutasították az ország területéről.

* Szombatot tartó zsidó iparosok. A nagyváradai szombatot tartó zsidó iparosok 1925. évi március hó 1-én, délelőtt fél 11 órakor rendes évi közgyűlést tartanak saját helyiségükben, Str. Take Jonescu (Körös-utca), amelyre egyesületünk minden tagját pontos megjelenésre kérünk. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés. 2. Évi zárszámadás bemutatása. 3. Tagdíjemelés. 4. Tanoncotthon kérdése. 5. Tanoncskola és esetleges indítványok. Tisztelettel az Elnökség.

* Halálozás. Caris Péter vendéglős 56 éves korában elhunyt. Temetése ma, szerdán délután 2 órakor megy végbe a Szarvas-sori gyászházban.

* A román-német konfliktus. Bukarestből jelentik: A román-német konfliktus ügyében újabb esemény nem történt. A németek negyedik napja nem tettek újabb javaslatot, viszont a kormány még mindig vár a represszáliak életbeültetésével, mert ha csak lehetséges, el akarja kerülni a tárgyalások elhalasztását.

* Tavaszi szezon a Tátrában. A Tátra február végén gyönyörű napfényben ragyog. Száraz, enyhe magaslati időjárás. A Tátra-szanatóriumban élénk élet van, akár csak a legerősebb szezonban. Tüdőcsúshurut, idegbántalom, álmatlanság, basedoff, gyomorbántalmak, emésztési zavarok kezelése és gyógyítása a Tátra-szanatóriumban orvosi felügyelet mellett. A Tátrára vonatkozó bármely felvilágosítással szolgál a Hegedüs Hírlapiroda.

* Földessy Arnold, a világ legnagyobb csellóművészeinek vasárnap esti hangversenyét minden zeneértő a legnagyobb érdeklődéssel várja. Jegyek a Musicában.

* Agnes-csemege, egy darab 5 lei Benedeknél.

Női szalma és selyemkalapok

virágok és az összes kalapokellékek

20—50 % al olcsóbbak mint bárhol

KÖNIG JENŐ

Üzlet: Str. Tace Ionescu (Körös-utca) 16. sz.
Gyár: Str. Alexandri (Teleki-utca) 45. szám.

Tavaszi angol divat
Öltönyök és felöltők
legelegánsabb kivitelben készülnek:
BACSÓ és BRAUN
urí divat zabóknál, — Sas-passage.

* **Károlyi Mihályt nem utasították ki Amerikából.** Washingtonból jelentik: Az Unió hivatalos köréi megcáfolták azt a hírt, hogy Károlyi Mihály grófot az Unió kormánya ki akarná utasítani. Annál inkább nem felel meg a valóságnak, mert Károlyi három havi tartózkodási engedélyéből még egy hónap hátra van.

* **Trockijnak nagykövetséget ajánlottak fel.** Londonból jelentik: A tokiói orosz nagykövetséget felajánlották Trockijnak. Ha nem fogadja el, Joffe lesz a nagykövet.

* **A Makkabea sportegyesület birkózószakosztálya vasárnap, március 1-én d. u. 4 órakor tartja megnyitó ünnepélyét.** Az új szakosztály-megnyitó akadémiái birkózással lesz egybekötve, amelyen városunk legjobb birkózói indulnak. A verseny után — ugyanott — táncgal egybekötött teadélután lesz, ahova a birkózó-akadémia jegyei érvényesek.

* **Érdekes gabonaper, amelyben öt csztendő után most hoznak ítéletet.** Dr Beregi Sándor és dr Nichita volt margittai szolgabírók 22 ezer leier beperelték Fetu V. János bankigazgatót. Még 1919-ben Fetu 5 vagon vetőbúzárt kellett volna, hogy vegyen a margittai járás lakossága részére. Erre a célra 100 ezer korona előleget fel is vett, de a búzát nem szállította le és amikor azt követelték tőle, a Biho-reana bank 78 ezer koronát utalt ki nekik. A 22 ezer korona különbségért perelték be Fetut és a per 1919-óta húzódik. A tegnapi Popovici—Papp Jenő tanács előtti tárgyaláson Beregi elmondotta, hogy ő Fetuval nem állott üzleti összeköttetésben és a búzavásárlási megbízást, valamint a pénzt Darabant volt központi főszolgabírónak adta. Fetu bankigazgató elmondotta, hogy tényleg szívesből vállalta, hogy Darabant részére tizenegy vagon búzát vásároljon. Azt meg is vette, a búza a margittai járásnak is rendelkezésre állott, de azok késedelmesen vették át és az alispán az inséges községek között osztotta szét. Ő nem lehet felelős a hiányért és azt nem hajlandó megfizetni. Az érdekes pörben március 3-án hirdetik ki az ítéletet.

* **Az Unió elnöke a fegyverkezés ellen.** Washingtonból jelentik: Collidge elnök egy nemzetvédelmi nőgyűlésen kijelentette, hogy Amerikának nemcsak módjában áll, de kötelessége is néldát adni a többi nemzeteknek a fegyverkezés mérséklésében. Egyben kötelessége hasonló program követésére felszólítani a többi nemzeteket.

* **Zsebtolvajlás.** Hering Péter vizsgyáni lakos zsebéből tegnap ismeretlen tettesek 9000 lei készpénzt és 400 dolláros csekket kiloptak. A rendőrség nyomoz.

Nem kell
PARIS, BÉCS

MEGNYÍLT

MAD. KLAUSNER & SZABÓ

NŐI KALAP SZALON, KÉZIMUNKA,
ÉSELŐNYOMDA, ORADEA-MARE

STR. RIMANÓCZY 9 sz. VOLT BŐSZÖRMEŰVÜZLET

* **Váradvelenceiek küldöttsége a prefektus előtt.** A váradvelencei közbirtokosság hét tagú küldöttsége jelent meg tegnap délelőtt Bálint Mihály vezetésével dr Popovici Miklós prefektus előtt. A küldöttség előadta, hogy a választások ellen beadott felebbezésükre a városi tanács elutasító határozatot hozott, ami ellen a prefektushoz cimezve, szintén felebbezést nyújtottak be. Kérték a prefektust, hogy felebbezésüket fogadja el és döntson benne minél előbb. A prefektus megígérte, hogy az ügyet soron kívül áttanulmányozza és meghozza határozatát, amit írásban küld meg a felebbezés aláíróinak.

* **Egy váradi kereskedő öngyilkossági kísérlete.** Hajnal Andor 34 éves Jókai Mór-utcai kereskedő, tegnap délután 4 órakor pálinkában 5 gramm morfiumot vett be. Állapota nem súlyos. Tettének oka ismeretlen.

* **Egy fiatal báró halálos szerencsétlensége.** Budapestről jelentik: Ifj. báró Szalay Barkóczy Sándor laboratóriumában egy sulfid tablettát vett be — állítólag véletlenül — és meghalt.

* **A munkások kultúrelőadása.** A Cuza Voda-utcai Munkás Otthonban kultúrelőadást rendeznek péntek este 8 órai kezdettel. Előadó: Dr Sándor János az ember fejlődéséről. Érdeklődőket szívesen lát a kulturbizottság.

* **A szokatlan időjárás.** A szokatlan időjárás gazdakörökben nagy aggodalomra ad okot. A vetések a hó hiánya miatt kiszáradtak, a mezői egér és patkány elszaporodott s rengeteg pusztítást vitt véghez a vetésben. Nehol a mag kicsirázott s elszáradt. A terméselérőések az utolsó időben 40 százalékkal csökkentek s csak a most megindult esőzés mentheti meg a termést. Felkerestük dr Betran Brunó premontrei kanonokot, aki meteorológiával foglalkozik. A rendellenes időjárás okairól a következőket mondta:

— A kevés csapadék oka az, hogy a golfáram, amely az esőt hozza, elmaradt valami okból s így támadt a szárazság. Olvasom, hogy nagy viharok vannak az Északi-tenger mellékén, de ide nem jött el az úgynevezett hideghullám. Egyelőre egy kis esőt kaptunk, holott ilyenkor, pláne a csapadékmentes tél után, nagy esőzésnek kellene lenni. Valami történetet a világűrben, amely a rendes áramcirkulációt megzavarta.

* **Vasmunkások műsoros táncmulatsága** február 23-án, szombaton este fél 9 órai kezdettel a Kereskedelmi Csarnok összes termeiben a Munkás Otthon-alap javára. A műkedvelők lelkes gárdája és a rendezőség feltétlen biztosítják a mulatság sikerét.

* **Óriási havazás Ausztriában.** Amig nálunk valósággal nizzai időjárás van hetek óta, a világ minden tájáról óriási viharokat jelentenek. Legutóbb Bécsben és egész Ausztriában voltak pusztító hóviharok. Bécsben a hó 14,7 milliméter, a Semmeringen 20 milliméter magasságra esett. Bécsben a hórétegek eltávolításával 2100 munkást foglalkoztatnak. Grácban a hó 14 álló órán át szakadt.

* **Egy család a nyomor előtt.** Ez a pár sor a város vezetőségének figyelmét akarja ráirányítani egy család helyzetére, amely hibáján kívül rossz sorsra jutott s ha a tanács nem néz a méltányosságra, elveszti keresetforrását s a hikerülhetetlen nyomorba jut. Atlasz József kereskedő a városi házban: a Szároveszky-utcán, ahol jelenleg az inasotthon van, bérelt egy üzlethelyiséget. Atlasz sorsa ismeretes. A félútféldi vasúti szerencsétlenség a kalmával súlyos idegcsokkot kapott s ebbe bele is pusztult. Az özvegy három gyermekével bent maradt az üzletben, amelynek bérlete most lejár. A város tanácsa a városi számviteli szabályzat 71. szakasza értelmében nyilvános árverést akar tartani a bolt bérletére. Megnéztük a szabályzat 71. szakaszát, amely nyilvános árverést rendel el városi bérletekre 100.000 lejen felüli bérletknél. Ez a boltocská aligha éri el a százezer lejes bért, legfeljebb felét.

Egészen bizonyos, hogy ha árverésre bocsátja a tanács az üzletet, az özvegy menthetetlenül kiterül a bérletből s három gyermekével a legmélyebb nyomorba jut. Férje egy vasúti alkalmazott hanyagsága miatt pusztult el s nem megyünk túl a határon, ha azt kérjük, hogy legyen a tanács méltányos s a szabályokon belül tegye lehetővé egy kis család megélhetését.

* **NÉMET vízum Brassóból 48 óra alatt a Hegedüs hírlapadában.**

* **Déliabós rónaságon és az egész nagy világon nincsen olcsóbb semmi máma, mint a Bleier áruháza, Sas-passage.**

* **UTLEVELET vízumozás végett csak a Hegedüs Hírlapirodába vigye 24 és 48 óra alatt kész.**

* **CHLORODONT A FOGAKNAK.**

* **MAGYAR vízum, cseh vízum, francia vízum, angol vízum Clujról gyorsan és pontosan a Hegedüs hírlapirodában.**

* **Agnes csemege 1 darab 5 lei Benedek és Weiszal „Eldorádó” Piata Unirii.**

LEGUJABB

Branting meghalt

Stockholm, február 24. Branting, volt svéd miniszterelnök, ma délben félegykor meghalt.

A szerb agráriusok a kormány ellen

Belgrádból jelentik: A szerb agrárszövetség kommunikét bocsátott ki, amelyben kijelenti, hogy a legutóbbi választáson a terrort nemzeti jelszavakkal leplezték. Követelik a választások megsemmisítését s az új választás elrendelését. A szövetség hajlandó minden akciót támogatni, amely a Pasics—Pribicevics kormányt megbuktatja s a törvényes uralmat helyreállítja.

Megindult a harc a kalifátusért

Konstantinápoly, febr. 24. A bombaji kalifatusi bizottság az islam vezéreit felhívta, hogy foglaljanak állást a kemalista Törökország ellen, amiért megszüntette a kalifátust, továbbá a hedzsaszi király ellen, mert Anglia zsoldjába állott. Követelik a kalifatus visszaállításának előkészítését valamennyi mohamedán nép küldöttségei részvételével és Németország székhellyel egy ideiglenes bizottság felállítását.

KÖZGAZDASÁG

— **Osztalékkifizetés.** A Nagyvárad i partestületi Hitelszövetkezet pénztára, az 1924. évi szelvényeket 15%-kal, vagyis minden 100 lei után 15 leivel, a délelőtti hivatalos órák alatt beváltja.

TŐZSDE

Zürich, február 24. Nyitás: Berlin 123'906, Newyork 520 fél, London 2477, Paris 2705, Prága 1542 fél, Budapest 0.0072, Bukarest 255, Bécs 0.0073 egyen.

Bukarest, február 24. Zárlat. Dvizák: Paris 1068, London 976, Newyork 204 fél, Róma 839, Zürich 39 fél, Bécs 2890, Prága 605.

Legdivatosabb ingzefirek óriási tömegben érkeztek Loltner Márton R.-T.-hoz.

Valuták: Font 960, frank 1080, svájci 39, líra 840, dinár 320, dollár 202 háromr., osztrák 28, magyar 27, székely 590.

Zürich, február 24. Zárlat: Berlin 123'87, Amsterdam 208 fél, Newyork 520'37 London 2477 fél, Páris 2705, Milánó 2115, Prága 1542 fél, Budapest 0.0072, Belgrád 840, Bukarest 255, Varsó 100, Bécs 0.0073 egyr.

Budapest, február 24. A keddi értékpapír-zárlat: Angol-M. 35, Olasz. 20, Kína 155, Pesti Hazai 2960, Beocsini 1100, Urjárány 925, Ganz-V. 1255, Karton 76, Ofa 475, Atlantika 25, Magy. H. 432, Osztr. 11, 162, Keresk. 1195, Borsodi szén 72, Borsod-Misk. 212, Fegyver 815, Izzó 900, Cukor 2430, Naszti 1830, Tröszt 137, Leszám. 66, Salfő 555, Belv. tak. 32, Első Bp. 141, Köz. szén 3050, Ganz-D. 27.665, Mütr. 114, Gutt-mann 640, Adria 1205.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szerda: Ember tragédiája, bérletszünetben.
Csütörtök: Ember tragédiája, A) bérletben.
Péntek: Ember tragédiája, B) bérletben.
Szombat délután fél 4 órakor: Maresa katonája, operett ötös helyárrakkal.
Szombat este: Nótás kapitány operett, Rohony Mihály bérletszünetben.
Vasárnap délután fél 6 órakor: Nagyherceg és a pincér.
Vasárnap este: Nótás kapitány.
Hétfő: Ember tragédiája, színi A) bérlet.

— Az ember tragédiája. A drámai együttes a legnagyobb lelkesedéssel készült Madách örökéletű és világhírű művének, az Ember tragédiájának repertoárjára, ami szerdán este lesz. Az Ember tragédiájának nem kell reklámozni csinálni, mert nemzedékről nemzedékre átöröklődött arra, hogy a világörökösön kevés ilyen abszolút értékű munkával dicsekedhetik. Az emberi sors mérhetetlen utját és a kiszámíthatatlan küzdelmek sorozatát senki a földön még egy meg nem örököltte, mint Madách lánce. Ezért marad örökké új és minden időben szép az Ember tragédiája és ezért jelent eseményt ennek a közheménynek minden egyes előadása. Az Ember tragédiájának főszerepeit a legjobb színészeink és zenészeink játsszák, így Evát Jásika Mici, Hippáriót Grófú Polgár Mariska, Adámot Tóth Elek, Lucifert Hevesi, Péter apostolt Stoll. Az Ember tragédiája szerdán bérletszünetben, csütörtökön A) bérletben, pénteken B) bérletben kerül színpadra.

— Nótás kapitány kétszer egymásután. Az a közmondás, hogy az előveteli pénzárnál a Nótás kapitány szombat esti előadására már csak igen kevés jegy kapható, arra birta az igazságszót, hogy ezt a nagyszerű magyar operettet vasárnap este ismét műsorra tűzze. A nagykapusi vendégszínházban elmarad és helyette Farkas Imre, a kitűnő operettje kerül színpadra immár 21-edszer. Szombaton este a címszerepet Rohony Mihály játssza, vasárnap pedig Fratta Géza, akinek ebben a szerepben való bemutatkozását a legnagyobb siker kísérte. A többi szerepek a régi kipróbált erők kezében vannak.

MOZI

— Baby Peggy a kis csodagyermek, minden idők legjobb filmművészekéje játssza az „Aranyos kis kapitányom” főszerepét. Egy vad zivatros éjszakán a kis amerikai kikötőváros világitótoronyának közelében hajótörést szenvedett egy hajó. Senki sem menekült meg, csak a kis Peggy, bizonyára édesanyjának elszálló lelke védte meg őt a megsemmisüléstől. A hullámok partra vetették a kis pályababát s e pecciól kezdve ő lett a vén tengeri rókanak, a világitótorony öreg órének reménye, boldogsága, mindene. Megható a két gyermek, mert hiszen az öreg már második gyermekévélt éli — ragaszkodása, szeretete egymáshoz. Megható, amikor el akarják őket egymástól választani s megindító, amikor a kis Peggy nem

riadva vissza az éj rémeitől sem, visszaszökik öreg dajkához. S ezzel pecsételték meg a sűrű tartó együttmaradást, az öreg toronyor utolsó napjait immár igazán semmi árny sem homályosítja többé el. Ezt a bájos, megható történetet egy kitűnő Zsigmond burlesk előzi meg. A műsor csütörtökig bezárólag marad műsoron.

— A Dorian-filmszínház ma, szerdán ismét egy irodalmi értékű filmet mutat be. Az „Egy pohár víz” című 7 felvonásos film Scribe francia író színműve után készült, amely az ideai szezonban is a bécsi és budapesti színházaknak egyik legkedveltebb műsordarabja. Mady Crisians, akit a „Neveten ember” című filmben szerepelt meg Nagyvárad közönsége, játssza a pompás kiállítás darab főszerepét, mely az 5, 7 és 9 óras előadásokon kerül színpadra.

A szív vonzalma

(Szemelvények a külföldi irodalomból.)

Irtó: Arkádi Avercsenkó.

III.

Hirtelen az ajtó kitárult és Lotti lépett be rajta, egészen lefogyva... Felémelt fővel, büszkén az asztalhoz ment. Hova egy hónappal azelőtt azt a bizonyos titkos holmit dugta el férje elől.

Az asztalfiókot kinyitotta, egy kis résen a kezét bedugta és... kihúzott belőle egy pár meleg hárasszal kivarrt papucsot.

— Látod Henrich, most már érted, hogy miért nem mutattam meg neked akkor?... meglepetésnek készült.

— Bocssás meg Lottikám! — kiáltott fel Henrich könnyekig meghatva. — Nem volt jogom téged meggyanúsítani...

Lotti elérzékenyült s gondolkodás nélkül dobta magát férje karjába.

— Lássák, — szólt az apa, — mennyire könnyelműek a fiatalok! A közmondás is mondja, hogy először jól meg kell nézni, hogy mit dugtak az asztalfiókba és ha az eldugott tárgy ártatlan természetű, úgy nem szabad a kis feleséget olyan kegyetlenül büntetni. Most mindketten eléggé megbűnhődtek és tudom, hogy a jövőben ez nem fog többet megtörténni.

— Oh! Oh! — kiáltott fel a vendégsegereg s megragadták egymást kezdték ölelni.

IV. Ausztráliaibeszélés.

Az aranylana széken ketten ültek: a fehér Jim Trotter szokott feyene és Birbom néger — elválaszthatatlan jóbarátok.

— Atkozott ország! — dörmögött Jim, a kezei közébe került aranydarabokat dobálta szanaszét. — Sehol egy nő... Hej pedig úgy szeretnék megnősülni.

— Voltál te valaha szerelmes? — kérdezte, édesgyökeret rágsálva Birbom.

— Régen. Indián nő volt, kit a hosszukába Ney Masters karmaj közt ismertem meg. Ez engem annyira felízgatott, hogy mind a kettőt azor a szent helyen agyonütöttem, a lovakat elloptam s magától értetődik, kerekét oldottam.

Szeme egész idő alatt a távolban valamit figyelt.

— Oh! mi az? Isteneim! Nézd, egy asszony!! Az hát... Te vén Birbom! Szedd a lábod, siess utána, nehogy még elmenjen. Mond meg neki, hogy szeretem, na és tudod a többi... és hogy kérem, legyen a feleségem. Ha a dolgot ügyesen csinálod, neked adom a divatos piros nadrágomat.

Birbom kétszer sem hagyta magának mondani, fogta magát s elszaladt. Jim ez alatt halomra rakta maga elé a talált aranydarabokat, piszkos tenyerével letörülte arcáról az izzadságot, hajából kiszedegette a belebuzódott cserje ágacskaikat — mindezt azért, hogy elvakítsa jegyesét barátságos kinézetével s gazdagságával...

Birbom hosszú kiabrándult arccal tért vissza.

— Mit mondott a nő?

— Azt mondta, hogy nem adod nekem a piros nadrágodat még pedig azért, mert nem nő, hanem férfi volt.

— Ki volt?

— Padius, az öreg digger-mull, kit éppen az új lelettel kergettek el s te vén számar az öreg nőnek nézted.

Es szegény Jim álma a családi életéről egy pillanat alatt szétfolyt.

Féltelökte a szükségtelemmé vált halom aranydarabokat, a földre borult és zokogott.

Az ausztráliai nap, — a mérges, sárga izzó fál — mint a kialvó parázs, zavaros sugarával égette tovább az érzékeny leveket s a poros levelei kutyatejfékat...

Fordította: Mihók Béla.

(Vége.)

Saját remecében
Kerékpár és varrógép gyári égetett zománcosását
nikkelezést és javítást legolcsóbban vállalom. Használt kerékpárt, varrógépet veszek és eladok. Kerékpár gumik és alkatrészek legolcsóbban nálam. **„Eléna”** varrógép, kerékpár rak-kaphatók. Társ és javító műhely, **Pista Mihai Viteazul (Nagyipóctér) 5 szám.**

Mindenkinek szűsége van a román nyelv megglanolására

ehéz pedig nélkülözhetetlen egy teljesen megbízható szótár. — Az önmaga munkáján könnyít tehát, ha a román nyelv tanulásához segítségül veszi a

Dr. Dávid György-féle román-magyar és magyar-román nagy szótárt

Kapható a **Hegedüs Hirlapirodában**

Jóforgalmu, szépen berendezett **fűszer- és csemege üzlet** más vállalat miatt átadó. — Ügynökök díjaztatnak. Cím a Hegedüs Hirlapirodában.

ESŐERNYŐ legolcsóbb a készítőnél **RÖSENBERG TESTVÉREK**
Nic. Jorga (Zöldfa-u.) 8. — Behuzás gyorsan készült.

Koszümmöt, hosszú kabátot és francia ruhákat legszebben és legolcsóbban készít:

RADÓ női divat szalonja
Strada Gojdu (Beothy Ödön-u.) 6. sz.

Csomagoló papírok
Fűszeres Gyógyszeri Cukorkás **zacskók**
Porkapszulák, recept-borítékok minden mennyiségben gyári áron az **„Atlantic” papírzacskógyárban**
Oradea-Mare Vitéz Mihály-tér 14. szerezhetők be.
Telefon 12-58. Telefon 12-58.

A legkisebb hirdetés ára 30 lei

A NAGYVÁRAD APRÓHIRDETÉSEI

Egy sor ára 3 lei
vastag betűs 6 lei

LAKÁS

Apelló palotában levő 3 szobás modern udvari lakószobát elcserélném 4-5 szobás lakással, csakis a központban. Leépést fizetek. Ajánlatot 4-5 szobás jellegre a Hegedűs Hirlapírodába. 260H

Feltétlenül tiszta, butorozott szobát keresek, konyhaszónálattal a Ghilányi-ut közelében március 1-re. V. dor, Str. Ghilányi-ut 5-7. Telefon 3-98. 320

Teljesen különbejáratu szoba, reggelivel és ebéddel üzembernek kiadó. Cím: a kiadóba kérek. 342

Egyszobás utcai lakás butorral, három egyszobás üresen azonnal adó. — Különbejáratu butorozott szobák. — Ingatlan közvetítés. Balázs-nál, Nicolae Jorga 21. Telefon 8-15. 344

ELLÁTÁS

Jó házi koszt kapható Bul. Regele Ferdinand (Rakóczi ut) 30. 325

Alkalmazás

Utazó textil szakmában Erdélyben és Bánátban jól bevezetve állást keres. Megkereséseket „Agilis” jellegre a Hegedűs Hirlapírodában. 331

Ánkasszánának vagy akvizitornak ajánlom kereskedő részére is. Ajánlatokat a Nagyvárad kiadóhivatalába kérek „Inkasszán” jellegre. 327

Megbízható szobalányt keresek március 1-re. Cím: a kiadóban. 346

Varrónő ajánlok zik házakhoz, ki leherneműhöz is perfecten ért. Olcsón és finoman dolgozik. — Cím: Cuza Voda 62. sz. 247

Orth. izr. családhoz elsőrendű szakácsnő azonnali belépésre ajánlom. Cím: Kolozsvári-u. 11. 348

Megbízható pénzbeszedőt keres előkelő biztosító intézet. — Ajánlatok Rudolt Mossehoz kértnek. 349

Gazdatiszt özevegye hávezetőknek ajánlom. Cím: Rudolt Mossenál, J. Vulcan (Nagy Sándor) u. 350

Keresünk főgynöknek intelligens azüis szervező-képességgel bíró egyént, ki feltétlenül ügyes akvizitor is Bourne & Co. Str. Avram Iancu No. 16. 352

Mérlegképes könyvelőt, magyar-német román levelezett keres Heller és Deutsch kalapgyár. Háromnyelvű ajánlatokat Regele Ferd.-ut 20. sz. alá kérünk.

Adás-Vétel

Lámpaernő, párna, terítő, függöny montirozás, gobelin, filé, kelim, szirma, himzés, ruhahorgolás, kabát, kosztüm, estélyi és utcai ruha olcsón készült. Nilsesz-telep 100/02. szám Schwarz-ház. (Repülőhíd mellett.) 188

Fajalma érkezett prima minőségű, olcsón kapható nagyban Schwartznál, Str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 11. szám. 343

BIHARI GÉP ÉS FÉMIPARTELEP ORADEA-MARE, CALEA VICTORIEI No. 22.

Raktárról szállít bármilyen méretű iparvasuti mozdonyokat, kerékpárokat 600-760 m.m. nyomtávolságban, csapágyakat és lökhárítókat. — Iparvasuti mozdonyok főjavítása. Mozdonyok 600-760 m.m. nyomtávolsága átalakítása. — Készít bármilyen méretű iparvasuti truckokat, rönk vagy fűzta szállításra. — Fe szerel forésztelepeket, szállít és felszerel bármilyen méretű gépeket.

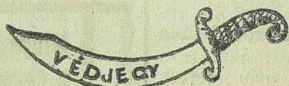
FAÜZEMEK KÜLÖN FIGYELMÉBE!

Felvállalunk saját mozdonyaink és kocsiainkkal tűzifa vagy rönk szállításokat bármilyen iparvasuton. Ajánlatokat díjmentesen eszközölünk. Telefon 17-56. — Táviratcím: Metell.

Zöldség 1 kg ... 2 lei

vegyesen sárgarépa és petrezselyem. Kapható a Wurst cégnél, Ferdinánd Király-uton.

Gyári árban kapható a mindenki előtt elismert kitűnő minőségű „JOHANNA” „KARD” védjeggyel

mosó és pipere SZAPPAN nagyban és kcsinyben. Bernáth Miklós írszt és termény üzletében, Andrányi Károly és fia mellett

Elcserélném Gojdu (Beöthy Ö.)-utcai 2 szobás konyhas utcai két vagy háromszobás modern lakással. — Cím: a kiadóban tudható meg.

Leépést fizetek. Ügynököket díjazok.

Eladó: 3 szobás magánház, azonnal beköltözhető. TOMÁNE. Strada Take Ionescu (Körös-utca) 21. szám, 3-6-ig.

Friss fénymásoló

papir

(pozitív és negatív)

érkezett!

SONNENFELD R.-T.
papírüzletében

Riaja Regina Maria (Bémer-tér) 3

LEGUJABB

DOMBORNÝOMÁS

KERESKEDELMI LEVÉLPAPIROST

MEMORANDUMOT, SZÁMLÁT ÉS BORITÉKOT KÉSZÍT

»SUNFIELD«, ORADEA-MARE

STRADA VLAHUȚA (SZENT JÁNOS-UTCA) 29.

Mindenütt kaphatók:

Ursus Extra világos és Hercules dupla malatába barna

kolozsvári sörkülönlegességek

URSUS-CZELL SÖRFÖZDE, KOLOZSVÁR

Nagyvárad ierakata: Strada Astra (Gilányi-utca) 5-7. sz.

Körös-utca 3. számú ház eladó. Értekezni a kiadóhivatalba. 296

Gőz- motor, vagy vízi vasmalmot Bihar esetleg Arad megyében térbe venni. Részletes ajánlatokat Faragó lisztüzletbe kérek Oradea-Mare str. Cuza Voda (Szacsavay-u.) 43. 333

Egy piüss divány és egy iroszta eladó. Jéggyár, Ghilányi u. 5-7. 319

„Bela kort” megtelelő épületekkel, 4 szobás lakással kiadó 5 évi használatra, nyári vendéglő és söröző céljaira. Megte elő garanciával és szakmával rendelkező és yének értekezhetneknék Zoltán Gézával, Ghilányi u. 5-7. Telefon 3-98. 31

Eladók több lakásos butorozott szobák üzletek. — Weisz Giz, Str. Tipografiei (Nyomda u.) 4. 330

Eladó központban beköltözhető magánház, 3 parkettas hál és minden comfort — kert 650 000 Weisz Giz, Str. Tipografiei 329

Jászai Oszkár. A nemzeti állam kialakulása és a nemzetiségi kérdés c. művét megvételre keresem. Hegedűs Hirlapírodába. 341

Házak eladók. Házaladás megbízásokat vállalkozok — Kétszobás megvásárolnék. Magánpénzeket jutalékkal kifizetünk. Adásvételi R-Parcul Traian 12. Értesítés délután. 5

Érkeztek házi szőttek szőnyegek, gyönyörű stork filével, ágylétrák, mihók, diványok, filé motívok mindenféle kéz munkák. Mélyen leszállított árban árusítom. Weinberg-nél, Str. Manasteri (Zárda-u.) 1. szám. 345

9 kath. hold, Szalontától 2 kilométerre, konyhakert, szette alkalmas előnyös feltételek mellett bérbeadó. Értekezhetni Szalontán Regele Ferd.-u. 21. 334

Ebédő eladó és mahagóni bák, kredenc, asztal, garson háló. Str. Cuza Voda (Szacsavay-utca, 59. Bródó.

Keresünk száraz, lehetőleg padozott raktárhelyiséget. Gerő és Friedmann S. A. Telefon 982. 334

KÖRÖS-UTCA

Elveszett vasuti postahivatali Píaja Uniriig egy fekete pénzárca. Megtalálóját keretik bennemareadt íratokkal Hegedűs Hirlapírodába beadni. Pénztartalmát megtartatja, azonnkivül külön j-talmát kap.

Porzsa és gyári szőnyegek javítását elvállalom. Balla, Str. Sálciilor (Fűzes-utca) 16. 169

Gobelin, kelim és szmirnát olcsón vállalkoz. Filébe állandó készlet. Cím: Str. Tabacariilor (Timár-u.) 8. sz. 225

Remélem tudja már, hogy a Pannoniában vizumoztat DEUTSCH a futár Utteleveket elintézt.